

*Als de bloem niet bloeit,
verander dan de omgeving
en niet de bloem!!*

Inleiding de wijk Hillesluis

Hillesluis is een wijk, waarin vaak ook ondergronds, grote problemen zijn. Ouderen zijn eenzaam, gezondheid is slecht, er is veel depressiviteit, er is grote armoede, er is schuldenproblematiek, en veel (drugs)criminaliteit, achter de voordeur.

Er wonen opvallend veel verschillende culturen, die binnen de eigen cultuur leven. Daardoor is er een taalachterstand.

Dit heeft gevolgen voor de ontwikkeling van de volwassenen, maar vooral ook voor de kinderen. De achterstand bij de kinderen is groot. Er is een taalachterstand, thuis wordt geen Nederlands gesproken, geen Nederlandse tv gekeken. Er zijn gedrags- en concentratieproblemen. Er is weinig of geen ouderbetrokkenheid.. Samengevat de gezinnen zijn aan het overleven en de meeste kinderen doen nergens aan mee.

Uit de contextanalyse (bijgevoegd) hebben we derhalve geconcludeerd:

1. Hillesluis is één van de armste en meest kwetsbare wijken van Rotterdam. Dit blijkt met name uit het inkomen en het welbevinden van de burgers in deze wijk.
2. De beleving van de kwaliteit van leven, van de veiligheid en van het woongenot zijn veel negatiever dan gemeten waarden. Het lijkt er op dat burgers ook niet de moed hebben om zich voor deze zaken in te zetten (beleefde participatie). Het is belangrijk om in te zetten op bewustwording en verandering van de mentaliteit. In vele andere wijken in Rotterdam is het gelukt om uit de negatieve spiraal te komen en nieuw elan in de wijk te brengen.
3. Gebieden waar met name inzet nodig is: armoedebestrijding, eenzaamheidsbestrijding, verminderen van angst/depressie.
4. Een ander belangrijk punt is het verbinden van de diverse culturen gezien de sterke segregatie in de wijk.
5. De achterstand van de kinderen is groot, ook hier moet extra aandacht aan worden besteed.

Samenwerkingspartners/actoren

1 scholen	Werving, indien mogelijk gebruik ouderkamer.
2 speeltuinen	Vindplaats van kinderen en ruimte om ook te werken. Samenwerking met de vrijwilligers aldaar.
3 professionele kunstenaars, drama- en muziekdocenten	Lesgeven.
4 St Who am I en Biografie in Beeld	Cursussen en trainingen
5 Ouderenzorg, verzorgingstehuis, 55 plus flats	Vindplaats van ouderen en ontdekken van de behoefte van ouderen
6 Stadsmarinier, wijkzorg, wijkteam	Verwijzen en overleg
7 Welzijn, SKVR,	Samenwerking dezelfde activiteiten, door verwijzen

ZAAIEN

Kinderen:

De afgelopen jaren is veel onderzoek gedaan naar de effecten van kunstzinnige vorming bij kinderen en volwassenen. Met name prof.dr. Eric Scherder heeft over dit onderwerp veel gepubliceerd. Over muziek zegt hij, dat de cognitieve reserve verbeterd en dat je ook leert luisteren. Maar zo zegt hij, het geeft vooral veel plezier. Uit een onderzoek van de onderwijsinspectie blijkt, dat kinderen die regelmatig les krijgen in kunstzinnige vorming, leren durven, zich beter leren uitdrukken, hun creativiteit ontwikkelen. Onze ervaring is, dat kinderen, die nergens aan meedoen en onder de armoedegrens leven, geen of weinig kunstzinnige vorming krijgen. Het zingen van een lied of het maken van een schilderij geeft ook heel veel plezier. Daarom gaan we aan de slag met kunstzinnige vorming met kinderen van 4-12 jaar. Dat houdt in:

werken aan de taal door verhalen en gedichten te gaan schrijven, werken aan ritmes, muziek maken, dramatische vorming en leren schilderen.

Bij alle activiteiten staat aandacht voor de kinderen centraal, want alles wat aandacht krijgt, groeit.

Ouders en bewoners:

Er zal ook veel aandacht worden besteed aan de ouders, zo bouwen we vertrouwen op. Dit vertrouwen is de basis om de ouderbetrokkenheid te ontwikkelen.

Dit vertrouwen is ook de basis om te werken naar de ontwikkelingsvraag van henzelf. Dat betekent vooral veel luisteren.

We willen wekelijks samenkomen, laagdrempelig en veilig. Om hier ouders en andere bewoners voor uit te nodigen, gaan we ook de straat op om hen te vragen mee te doen en bezoeken we de ouders thuis op. Hier wordt de basis gelegd voor de ontwikkeling van zelfvertrouwen en een beter taalniveau. Zo kunnen dromen zichtbaar worden. Tevens worden cursussen en trainingen, op het gebied van emancipatie, participatie (zelfvertrouwen) gegeven. En kan een training gevolgd worden op het gebied van je biografie: waar liggen je drempels en wat wil je in de toekomst. Waar de participatietraining (6 weken) gaat om te leren durven en te leren doen, gaat de biografie training (3 maanden, 3x per week) over de weg naar je dromen en de wil deze verder te ontwikkelen. Ook bij het geven van de cursussen en trainingen wordt kunstzinnige vorming toegepast, zoals schilderen en dramatische vorming.

Eenmaal in de week wordt er ook een dag voor senioren georganiseerd. De te organiseren activiteiten komen voort uit hun vraag en met hun hulp.

Door kunstzinnig bezig te zijn en in gesprek te gaan, zijn we constant aan het zaaien in de bodem van Hillesluis-bewoners.

Het gaat bij kunstzinnige vorming om een unieke combinatie van rust, ideeën en sociaal bezig zijn.
(Eric Scherder)

GROEIEN

Kinderen:

De kinderen oefenen binnen de verschillende vormen van kunstzinnige vorming, zoals toneel, muziek, dansen, beeldende kunst. Daardoor krijgen ze meer zelfvertrouwen en zal hun concentratie en gedrag verbeteren. Ze leren hun eigen kwaliteiten te ontdekken. De eerste verhalen worden geschreven, vanuit hun eigen wereld en fantasie. De eerste theater presentatie wordt gespeeld vanuit hun eigen verhalen. Het eerste ritmische muziekstuk gaat ontstaan. De eerste schilderijen worden tentoongesteld. De eerste tekenen van een nieuw kinderkoor zijn zichtbaar geworden. En zij hebben veel plezier gehad.

Ouders/bewoners:

De gespreksochtenden zijn multi cultureel, waardoor grenzen kunnen worden doorbroken. Onbekend maakt onbemind. Deze bijeenkomsten zijn belangrijk om elkaar te leren kennen en een sociaal netwerk op te bouwen. Uit de gespreksochtenden komen de thema's naar voren die de ouders belangrijk vinden. De ervaring heeft geleerd dat thema's als verbeteren van de taal, opvoeden en meer inkomsten belangrijk zijn. Aan alle thema's, die naar voren komen, wordt aandacht besteed. Ouders raken betrokken bij de activiteiten van hun kinderen en zo ontstaan allerlei verbindingen.

De eerste groep vrijwilligers heeft de training emancipatie/participatie gevolgd en werken volop mee. De tweede groep heeft zich aangemeld.

Zo groeien de Hillesluis-bewoners, persoonlijk en naar elkaar toe. Zoals één van onze huidige vrijwilligers bij de voorbereiding zei: 'Vindt het zaad van je droom en laat je bloem groeien.'

De kunst is verschillen te respecteren en de overeenkomsten te benadrukken.

VERZORGEN

Een bloem, die je met enthousiasme zaait en begint te groeien, verdort als je het geen water geeft.

Kinderen:

De kinderen werken verder aan hun werkstukken of het toneelstuk, maar gaan ook naar buiten. Zij krijgen workshops of een korte training in:

- Interviewen
- Filmen
- Gedichten maken
- Performen

Met de kennis van deze cursussen/workshops gaan de kinderen de wijk in. Veel aandacht wordt besteed aan het leren elkaar te helpen. De kinderen gaan bewoners, bijvoorbeeld senioren, interviewen en leren deze verhalen op te schrijven en te filmen. Kinderen, ouders en geïnterviewden luisteren naar alle verhalen, zo wordt gewerkt aan verbinding.

Ouders/Bewoners:

De vraag van ouders en bewoners wordt duidelijker, toekomstgesprekken vinden plaats. Vanuit deze gesprekken worden cursussen en trainingen georganiseerd op het gebied van bijvoorbeeld ondernemen, samen werken, gezonde voeding en mantelzorg. Tevens gaan we, indien nodig, op zoek naar bedrijven (in de wijk), voor stageplekken.

Vrijwilligers worden opgeleid om ouderen in de wijk op te zoeken.

De knop van de bloem wordt zichtbaar. Dromen zijn geen bedrog meer, maar worden langzaam werkelijkheid. Je mag ook verder dromen. Bewoners hebben elkaar leren kennen, hebben drempels genomen, de Hillesluis-bewoners zijn op weg naar Heel-Hillesluis.

De dag, dat je het zaadje plant, is niet de dag dat je het fruit eet.

BLOEIEN

We hebben de deelnemers vertrouwen gegeven, veiligheid geboden en geluisterd naar de vraag/behoefte van de ander, jong en oud. Hieruit zijn verder stappen genomen. Bewoners zijn bezig met hun (nieuwe) toekomst, ouders zijn meer betrokken bij hun kinderen en de school, senioren organiseren hun activiteiten. Kinderen zijn trots op alles wat zij gemaakt hebben. Er is verbinding ontstaan tussen bewoners uit verschillende culturen.

Eén bloeiende bloem is mooi, veel bloeiende bloemen in een wijk nog mooier.

Samen aan de slag:

De kinderen werken samen met ouders en geïnterviewden aan de ontwikkeling van een voorstelling met verhalen uit de wijk.

- De kinderen, ouders en bewoners spelen deze voorstelling op scholen en de première is in het Zuidpleintheater. Alle bewoners uit de wijk worden hiervoor uitgenodigd. Na de voorstelling wordt een maaltijd gegeten, gekookt door bewoners.
- Het boek met verhalen uit de wijk komt uit. In de wijk hangen vlaggen met schilderijen van de kinderen.
- Kinderen maken de stap naar organisaties op het gebied van muziek, dans, toneel en beeldende kunst.
- De leerachterstand, het gedrag, de concentratie is verbeterd. De kinderen kunnen samenwerken. Ouders zijn betrokken bij de activiteiten van de kinderen en de school. En zijn trots en vol zelfvertrouwen.
- Vrijwilligers bezoeken wekelijks ouderen, waardoor de eenzaamheid is afgenomen. Bewoners participeren in de wijk. Vrouwen werken verder aan hun eigen

toekomstvragen. Bewoners koken voor de wijk. Culturen hebben elkaar leren kennen.

- Bewoners bemannen hun eigen cultuurhuis.

Doris Lessing zei het jaren geleden al op een lezing over emancipatie: Elk mens zal overal bloeien in 100 onverwachte talenten en capaciteiten, simpelweg door de mogelijkheid te krijgen. Die mogelijkheid willen we bieden aan de bewoners en kinderen van Hillesluis.

Kritische factoren

1 Samenwerking scholen	Scholen hebben het zwaar. Elke extra activiteit geeft meer druk op de leerkrachten.	We werven alleen op de school en vragen geen fysieke medewerking van de leerkracht.
2 Kunnen we bruggen slaan tussen de culturen?	Al jaren is er in de wijk geen verbinding tussen de verschillende culturen. Men leeft gewoon volledig naast elkaar en vindt het wel best.	Door vanaf de start te werken met mensen uit verschillende culturen, kan het vertrouwen groeien en de brug geslagen.
3 Is het wantrouwen om te zetten in vertrouwen?	Dit is de meest kritische factor. Er is geen vertrouwen in elkaar, in organisaties en de samenleving.	Er voor zorgen dat iedereen zichzelf mag zijn, dat we luisteren naar elkaar, dat we niet direct oordelen. Elkaar leren kennen, want onbekend maakt onbemind.

Tot slot

De meest kwetsbare wijk, minder kwetsbaar te maken is geen eenvoudige opdracht. Echter binnen ons team is veel ervaring in het werken met groepen, die niet meedoen in de samenleving. Inmiddels hebben we al gesprekken gevoerd met een groep vrouwen, multi cultureel, die wel aan de slag willen gaan. Dat geeft de burgermoed en we gaan hard werken om de bloemen te laten bloeien. We gaan op weg naar

Heel Hillesluis

BLOEIEN

Voorstelling
 Boek De stap
 Vlaggen Participeren
 Betrokken Trots
 Cultuurhuis

VERZORGEN

Interviewen Samen werken
 Performen Ondernemen
 Toekomstgesprekken Verbinding
 Filmen Mantelzorg
 Gezonde voeding Gedichten maken

GROEIEN

Zelfvertrouwen Betrokken
 Multi cultureel
 Opvoeden Verbeteren Taal
 Verhalen Schilderijen Plezier

ZAAIEN

Kunstzinnige vorming
 Vertrouwen De straat op Zelfvertrouwen
 Luisteren Taal Muziek
 Drama Dromen Senioren
 Cursussen en trainingen
 Aandacht Veilig

ONDERGRONDS

Depressiviteit Eenzaam
 Gezondheid Taalachterstand
 Overleven Schuldenproblematiek
 Armoede Geen ouderbetrokkenheid
 (Drugs)criminaliteit
 Gedrags- en concentratieproblemen

